

Luvallamme

Rakennustarkastus muutoksissa

Tulevaisuuden haasteita

"Koulutuksen, kuntien ja ympäristöministeriön rakennusvalvonnan yhteistyötä tulisi tiivistää."

Osastopäällikkö
Aila Korpivaara,
ympäristöministeriö

Sivu 4

Aika käy vähiin!

Useimmissa rakennustuotteista pitää olla CE-merkintä ennen 1.7.2013.

Sivu 7

Kuva: Numi Nummelin, ohjelmasta Harjakaisen & Piisisen talkoot

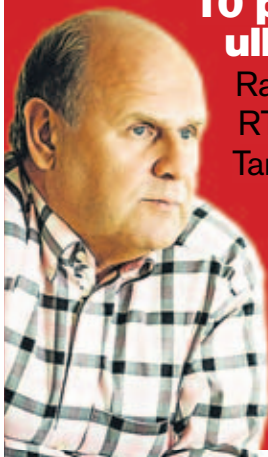
Licence to build

"Vedettiin muovit suoraan villoihin kiinni. Saatiin enemmän huonekorkeutta ninnannunna. Home sweet home."

Timo Harjakainen

Sivu 6

Rakennustuotannosta 10 prosenttia ulkomaille

Rakennusteollisuus RT:n toimitusjohtaja Tarmo Pipatti toteaa, että Venäjän WTO-jäsenyys on tärkeää viennin kannalta.

Sivu 3

Kuva: Soile Kallio

Kenestä Suomen rakennusministeri?

Mitta tuli täyteen. RTY:n puheenjohtaja Pekka Virkamäki (oik.) ja pääsihteeri Lauri Jääskeläinen peräänkuuluttavat rakentamiseen liittyvän hallinnon aktiivista kehittämistä tulevaisuudessa. **Sivu 2**

Kuva: Soile Kallio

Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa vietettiin maaliskuussa Espoon kulttuurikeskuksessa Tapiolassa.

Juhlia ja julkaisuja

Rakennustarkastusyhdistys juhli 50-vuotista taivaltaan perinteisten Rakennustarkastuspäivien yhteydessä maaliskuussa 2012. Tapahumaan osallistui lähes 400 henkilöä, ja juhlapuheita pitivät mm. ympäristöministeriön kansliapäällikkö **Hannele Pokka** ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentti **Pekka Vihervuori**.

Juhlavuoden kunniaksi yhdistys myös julkaisee tämän erikoisliitteen Kauppalehden välissä. Lehti lainaa nimensä RTY:n historiasta kertovasta julkaisusta Luvallamme – Rakennustarkastusyhdistys 50 vuotta. Tämän arkkitehti **Marja Heikkilä-Kauppinen** kirjoittaman laajan ja monipuolisen historiikin voi tilata RTY:n toimistosta.

Perustietoa RTY:stä

- Rakennusvalvontatoimen ja rakennustarkastajien ammatillisen kehittämisen asialla
- Perustettu 1962, eli meneillään on 50-vuotisjuhlavuosi
- 702 jäsentä
- Vuosittainen koulutustilaisuus Rakennustarkastuspäivät, joka järjestetään seuraavaksi Oulussa 20.–22.3.2013.

Pääkirjoitus

Teksti: Tanja Eranto
Kuva: Soile Kallio

– Rakentamiseen liittyvä toiminta on heikosti resursoitua ja hajallaan eri ministeriöissä, Lauri Jääskeläinen (vas.) ja Pekka Virkamäki sanovat.

Vahva rakennusministeriö toimintaa yhdistämään

Yksi ministeriö, tarpeeksi resursseja ja taksat kuntoon. Rakennusvalvonnan etujärjestö Rakennustarkastusyhdistys RTY kaipaa vahvaa ohjausta alan toimintaan.

Tammikuussa 2011 kiinteistö- ja rakennusalan ammattilaisten Rakennuslehdessä perättiin rakennusministeriön saamista Suomeen heti. Rakentaminen on Suomessa kansantaloudellisesti merkittävää toimintaa, mutta rakennetun kansallisvarallisuuden hoito on poliittisessa päätöksenteossa jäänyt polttavimpien asioiden jalkoihin. Mitta tuli täyteen **Pekka Virkamäellä** ja **Lauri Jääskeläisellä**. Virkamäki on RTY:n puheenjohtaja ja Vantaan kaupungin rakennusvalvontajohtaja. Helsingin rakennusvalvonnan päällikkö Jääskeläinen on RTY:n pääsihteeri ja RY Rakennettu Ympäristö-lehden päätoimittaja.

Rakentamiseen liittyvä toiminta on heikosti resursoitua ja hajallaan eri ministeriöissä. Suurimpana ongelmana on, että ympäristöministeriö hoitaa normiohjausta eli rakentamiseen liittyviä määräyksiä, työ- ja elinkeinoministeriössä on tuotantoon, teollisuuteen, kilpailulainsäädäntöön ja energiaan liittyvät asiat.

– On keskeistä, että tuotekehitys ja toimitat saadaan samaan paikkaan, jossa on normiohjaus. Nyt yritetään tehdä tavoitteellista lainsäädäntöä eli pakottaa teollisuutta ja rakentamistoimintaa tiukkoihin normeihin. Käytännössä toiminnan parantuminen kui-

tenkin tapahtuu rakentamisen ja rakennus- tuoteteollisuuden kautta, Pekka Virkamäki selventää yhden ministeriön tavoitetta, jonka toivotaan toteutuvan seuraavalla hallituskaudella.

Perusteluna ministeriölle pidetään kansallisten energiansäästöavoitteiden toteutumista, mikä on laskettu pitkälti rakentamisen energiatehokkuuden parantamisen varaan.

Resurssit ja taksat kuntoon

Tällä hetkellä rakennusvalvonnan resurssit ja toiminnan taksat eivät ole RTY:n toivomalla tolalla. Tarkastajien määrä ei ole tasapainossa lupahakemusten käsittelyaikojen ja -maksujen kanssa valtakunnallisesti tarkasteltuna.

– Maankäyttö- ja rakennuslaki lähtee siitä, että rakentamisen valvonta kustantaa itse itsensä, joten valvonnasta syntyvät kustannukset pitäisi kattaa kokonaan rakennusvalvontamaksuilla. Tavoitteena on 5 euron taksa neliötä kohti. Tämä ei nyt toteudu kaikkialla, vaan haitari on puolestatoista eurosta yli viiteen euroon, Virkamäki sanoo. Tarkastustoimintaa ei pitäisi rahoittaa veromarkoilla.

Lupakäsittelyyn saattaa kulua joillain paikkakunnilla täysin kohtuuton aika, jopa kuukausia. RTY pitää sopivana nyrkkisääntönä yhtä valvojaa 5000 asukasta kohti.

Suurimmissa kaupungeissa tilanne on hyvä, mutta maaseudulla vaihtelua on paljon.

Iso huolenaihe on jatkuvasti kasvava tiedon tarve. Uusia lakeja ja muuttuneita säännöksiä ei ehditä kouluttaa omalle ammattikunnalle, ja silloin valvontaa on mahdoton toteuttaa.

– Rakennustarkastajille kohdistuvalle täydennyskoulutukselle on huutava tarve, Virkamäki sanoo.

Luottoa löytyy

Kuntaudistuksen toivotaan tuovan nykyisiä 1–4 hengen yksiköitä suurempia rakennusvalvontayksiköitä. Toisaalta pelkona on, että kuntafuusioiden yhteydessä vähennetään vakansseja säästöjen toivossa. RTY:ssä toivottaisiin ministeriön taholta vahvaa ohjausta kuntien yhteistoiminnan eteen. Rakennusvalvonnan tehtävä on Suomessa kunnallisesti järjestettyä, ja sen viemisestä valtion hallintaan tai yksityistämisestä ei ole aikeita.

Rakentajilla tuntuu joskus olevan kovempi luottamus rakennustarkastajiin kuin hankkeidensa pääsuunnittelijoihin. Mutta kun laatu ei vastaa toivottua tai virheitä löytyy, syyttävä sormi osoittaa usein kunnan rakennusvalvontaan. Rakennustarkastaja kuitenkin valvoo vain lainsäädännön minimiä.

– Lain mukaan viranomaisena ei ole rakennusprojektissa vastuullinen toimija, vaan hankkeeseen ryhtyvä eli rakennuttaja. Hänen tulee vahtia omaa projektiaan ja hankkia riittävä henkilöstö tuekseen, Jääskeläinen painottaa.

Lisätietoja julkaisusta antaa:

Pekka Virkamäki,
puh. 09-8392 2477
pekka.virkamaki@vantaa.fi
www.rakennustarkastusyhdistysry.fi

INPRESS ©

Älykästä tiedonvälitystä jo vuodesta 1984.

InPress on Conny Unéusin vuonna 1984 perustama kansainvälinen mediatulo, joka toteuttaa asiakkaidensa toimeksiannosta sanoma- ja asiakaslehtiä sekä sähköistä viestintää. • Projektipäällikkö: Hanna Pettinen • Tekstit: Nystig Oy • Graafinen ulkoasu: Karin Söderström • Paino: Alma Manu Oy, Tampere 2012 • Lisätietoja erikoisliitteistä Kauppalehdessä: Hanna Pettinen, p. 050 364 1142, hanna.pettinen@inpress.fi

www.inpress.fi

Rakennusteollisuutta viedään ovista ja ikkunoista

Venäjän tuontitullien alentamisen vaikuttaa vahvasti rakennusalan vientiin.

Rakennusteollisuuden kannalta toimiva yhteistyö rakennustarkastuksen kanssa on äärimmäisen tärkeää, ja RTY:n kanssa se on ollut saumatonta. Näin ajattelee Rakennusteollisuus RT ry:n toimitusjohtaja **Tarmo Pipatti**.

Rakennustarkastajat toimivat Rakennusteollisuuden jäsenyritysten porttina fyysiseen rakentamiseen, sillä heidät RT:n asiakaskunta tapaa useimmiten ensimmäiseksi asiakaspinnassa.

– Luulen, että RTY kuten RT pitää käytännöllä läheistä, arkipäiväistä ja luontevaa yhteydenpitoa molemmipuolisena hyötynä. Meillä ei ole sellaista mahdollisuutta tavata tulevia asiakkaita, vaikka omakotirakentajia, kuten rakennusvalvonnalla.

RT:n intressissä on, että rakennustarkastajat saavat etulinjassa tiedon uusista normeista tai merkinnöistä, jotta he voivat jakaa niitä asiakaskunnalleen edelleen. Ensimmäistä

mäistä ja ehkä ainoaa omakotitaloaan pystyttävän maallikon alkaa olla vaikea hallita uusia direktiivejä ja päätöksiä tai valita vaihtokapa eri lämmitysvaihtoehtojen väliltä.

Infrassa vientipotentiaalia

Väkilukuun suhteutettuna Suomi on Länsi-Euroopan suurin rakennustuotteiden viejä. Viime vuonna rakennustuotannon arvo oli 30 miljardia euroa, josta noin 10 % oli vientiä. Luku on pieni moniin muihin aloihin verrattuna, koska rakennusteollisuus on kokonaisuutena kiinni kotimarkkinoissa. Itse rakennustoimintaa ei kannata kovin pitkälle lähteä viemään, ja missä tarvetta on, sinne syntyy helposti paikallista tuotantoa.

Maaialalle meiltä viedään kattavasti erilaisia perusrakentamiseen liittyviä tuotteita, kuten ikkunoita, ovia ja putkia. Pohjoismaihin menee lisäksi työtä esimerkiksi tunnelityömaille. Talonrakennusosien viennissä suurin vastaanottaja on Venäjä, varsinkin Pietarin alue.

Lähialueen yhteistyön toimivuuteen panostetaan muun muassa ministeriötasolla. Venäjän kanssa koitetaan kehittää lainsäädäntöä, jonka johdosta rakennusdirektiivi muodostuisi pääosin samanlaiseksi Euroopassa ja Venäjällä. RTY on ollut mukana neuvotteluissa, joissa tähdätään siihen, että Venäjä hyväksyisi EU:n ilmastonormit suunnittelun ja rakentamisen osalta. Yhtenäiset normit lisäisivät viennin mahdollisuuksia.

– Venäjän liittyminen Maailman kauppajärjestö WTO:hon ja tuontitullien alentaminen on tärkeää viennin kannalta, Tarmo Pipatti toteaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n toimitusjohtajana vuodesta 2007 toiminut Tarmo Pipatti näkee suuria mahdollisuuksia viennissä Venäjälle.

Kommentti Oulusta

RTY:n johtokunnan jäsen **Tapani Mäki-kyrö**, rakennusvalvonnan johtaja Oulusta, on samaa mieltä siitä, että rakennusvalvonnan toimien ennakoitavuus on tärkeää rakennusteollisuuden näkökulmasta.

– Rakennusvalvonta voi tukea rakennusalan yrityksiä uuden omaksumisessa. Varsinkin energiamääräysten jatkuvassa muutoksessa nykyaikainen rakennusval-

vonta voi ohjata ja tukea rakennusyrityksiä jatkuvaan kehittämiseen.

Vienti tai viennin aloittaminen on helpompaa tuotantoon aktiivisesti kehittäneille ja muutoksia ennakoineille yrityksille.

– Meillä Oulussa rakennusyritykset ovat yleensä valmistautuneet hyvin lähes vuosittain tiukkenevien määräysten muutoksiin, Mäki-kyrö kehaisee.

Luotettavaa tietoa ammattilaisille

Rakennus- ja kiinteistöalan yhteisestä tietopankista laatua suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.

Valitse tietopalvelu tarpeittesi mukaan

Infra Net • RT Net • LVI Net
SIT Net • Ratu Net • KH Net

Tutustu ja tilaa demotunnukset!

www.rakennustieto.fi/tietopalvelut
www.rakennustietokauppa.fi

Tietoa tulevaisuuden tekijöille

RAKENNUSTIETO

Puuinfo.fi rakennustarkastuksen apuna

Uudet palomääräykset luovat puun käytölle rakentamisessa lukuisia uusia mahdollisuuksia. Samalla puutuoteteollisuus on tuonut markkinoille uusia rakennejärjestelmiä. Puuinfo.fi-sivustolle on koottu kattavasti tietoa puun käyttömahdollisuuksista, määräyksistä ja käytännön sovelluksista rakennustarkastuksen tueksi.

Merkittävimmät puun uudet käyttömahdollisuudet liittyvät kerrostalojen uudis- ja korjausrakentamiseen, puun käyttöön suurissa rakenteissa sekä rakennusten näkyvissä pinoissa. Uusien määräyksien seurauksena Suomeen on virinnyt runsaasti uusia puukerrostalohankkeita. Asemakaavoissa on valmius jopa 6700 puukerrostaloasunnon rakentamiseen vuoteen 2015 mennessä.

Palomääräysten kehittyminen lähemmäs muiden maiden käytäntöjä on mahdollistanut uusien puurakenneratkaisujen mielekkään kehittämisen. Niitä on alettu soveltaa erityisesti kerrostalohankkeissa. Helsingin Viikkiin on valmistunut pilari-laattatekniikkaan perustuva, tähän asti suurin puukerrostalokohde. Heinolaan valmistui loppuvuonna 2011 Suomen ensimmäinen viisikerroksinen hybriditekniikalla toteutettu puukerrostalo. Riihimäen Peltosaarella vanhan lähiötalon energiatehokkuutta parannettiin 75 prosentilla Aalto-yliopiston kehittämällä SmartTES-puuelementeillä samalla puolittaen rakennusaika. Asukkaiden oli mahdollista asua talossaan koko remontin ajan.

Uudet määräykset ja ratkaisut haastavat myös rakennustarkastuksen, sillä

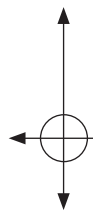
tulevissa puukohteissa niitä sovelletaan usein ensimmäistä kertaa. On tärkeää, että määräyksiä tulkitaan yhtenäisesti eri puolilla Suomea. Mielikuvat ratkaisujen käyttökelpoisuudesta perustuvat usein ensimmäisistä kohteista saatuihin kokemuksiin. Erilaiset tulkinnot estävät käytännössä teollisten menetelmien kehittämisen ja tuomisen markkinoille.

Puuinfo.fi-sivustolta löytyy puolueetonta, tutkittua tietoa puun käyttömahdollisuuksista, määräyksistä ja käytännön sovelluksista. Rakentamismääräykset on selkiytetty taulukoimalla ne rakennuksen käyttötarkoituksen ja koon perusteella. Käytännön määräystulkinnat on koottu teknisiksi tiedotteiksi. Tarkempaa tietoa haluaville sivustolta löytyy puurakentamisen tutkimustietokanta. Lisäksi sivustolta löytyvät 3D-rakennekirjastot ranka- ja massiivipuurakenteille sekä laskurit mm. rakenteiden palomitoituksen ja energiatehokkuuden laskentaan.

Sivusto löytyy osoitteesta puuinfo.fi. Sen käyttö on maksutonta eikä edellytä rekisteröitymistä. Uutuuksista voi saada muistutuksen sähköpostiinsa tilaamalla uutiskirjeen.

► **Lisää tietoa puuinfo.fi**

PUUINFO

Tulevaisuus

Teksti: Tanja Eranto
Kuva: Soile Kallio

Ajankohtaista tietoa... Ammattilehti RY Rakennettu Ympäristö ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Osan artikkeleista löydät myös täältä: www.rakennustietolehdet.fi

Tarvetta tutkimukselle ja koulutukselle!

Haasteet lisääntyvät rakennustarkastuksen alalla. Pysyvätkö osaaminen ja koulutus tahdissa mukana?

Ministeriön neuvotteluhuoneessa raikuu vilkas keskustelu. Rakennusneuvos **Aila Korpivaara**, ympäristöministeriön Rakennetun ympäristön osaston päällikkö, ja rakennustekniikan laitoksen johtaja, professori **Juha Paavola** Aalto-yliopistosta tapaa ensimmäistä kertaa, mutta löytävät heti paljon yhteisiä mielenkiinnon kohteita.

– Yhteys koulutuksen, kuntien ja ympäristöministeriön rakennusvalvonnan välillä on aivan liian heikko tällä hetkellä. Tarvetta pitää yhteyttä ja suunnitella toimintaa olisi paljon enemmän, Korpivaara toteaa heti kärkeen.

Tarkoitus on pohtia rakennustarkastuksen koulutusta ja tulevaisuutta. Aluksi keskustelukumppanit toteavat, että puhdasta rakennustarkastuksen tutkimusta on melko vähän.

Alan ammattilaisille tarvittaisiin myös täydennyskoulutusta.

– Rakennusvalvojilta vaaditaan laajaa integroitua osaamista. Se ei ole mikään yksi kurssi, jonka voit käydä asian hallitsemiseksi, Korpivaara sanoo.

– Siinä mielessä rakennustarkastuksen näkyvyys yliopistoissa voisi olla suurempi, Paavola tuumaa.

Suunnitteluun panostusta

Ympäristöministeriön Korpivaara odottaa RTY:n lailla, että kuntauudistus toisi mukanaan muutosta rakennustarkastusyksiköiden kokoon.

– Mutta riittääkö rakennusalaalla osaaminen nykyaikaisen rakentamisen ohjaamiseen, on toinen kysymys. Rakentaminen on muuttunut entistä monimutkaisemmaksi ja vaikeammaksi.

Molemmat myöntävät, että mitä vaativammaksi osaamisen tarve menee,

Aila Korpivaara ja Juha Paavola ovat samaa mieltä: Kun rakennustarkastus muuttuu, alan toimijoiden tulee pitää yhteyttä entistä enemmän.

"Alan ammattilaisille tarvittaisiin täydennyskoulutusta."
Juha Paavola
Aalto-yliopisto

"Suunnittelutyö edellyttää laajaa osaamista."
Aila Korpivaara
ympäristöministeriö

sitä enemmän syventävää koulutusta tarvittaisiin.

– Itse pitäisin rakennusvalvonnassa tärkeänä suunnitteluosaamista, Oulun koulusta valmistunut arkkitehti Aila Korpivaara sanoo.

– Kysymyshän on suunnitelmien toteutumisen tarkastamisesta. Olen hienon huolissani siitä, että rakennetekniestä suunnittelusta häviyään muille aloille sen sijaan että jatkettaisiin ja hankittaisiin kokemusta.

Paavolan mielestä kysymys on arvostuksen puutteesta. Rakennuttaja on nyt se, joka pitää lankoja käsissään ja nappaa ison osan tuotosta.

– Suunnittelija on pelinappula, jonka kustannukset pyritään minimoimaan. Sitä, että joku suunnittelee hyvin ja pyr-

kii optimiratkaisuihin, ei arvosteta. Sitä pidetään liian kalliina, vaikka se kattaa murto-osan rakennuskustannuksista.

– Ja on ratkaisevaa hankkeen kanalta, Korpivaara nyökyttelee.

Vaatimukset kasvavat

Korjausrakentamisen osuus on kasvussa, ja energiatehokkuus tuo osaamishaasteita. Korpivaaraa mietityttää, miten tällaisten valmiuksien vahvistaminen otetaan huomioon.

– Suurin osa koulutuksesta ainakin insinööripuolella tapahtuu uusimman tekniikan mukaan – siellä tuskin edes opiskellaan tekniikan historiaa. Tämä on mielestäni rakennusvalvonnan ja suunnittelun näkökulmasta haaste. Suunnittelutyö kun edellyttää laajaa osaamista.

Yhteinen kurssi

Oulussa on kehitetty yli 10 vuoden aikana malli, jossa satsataan rakentamisen ennako-ohjaamiseen. Oulu voi luovuttaa kerralla esimerkiksi 150 pientalotonttia yhdeltä alueelta, ja niitä lähdetään rakenta-

maan samassa aikataulussa. Kaikkia tontin saaneita rakennuttajia suunnittelijoinen kutsutaan osallistumaan koulutussarjaan, jossa annetaan ohjeistusta yhdellä kertaa hankkeisiin ryhtyville. Lopputuloksena oululaiset ovat rakentaneet jopa määräyksiä tiukemmin energiatehokkaampia rakennuksia. Mallissa mukana ovat kaavatoimi, kiinteistötoimi ja rakennusvalvonta.

Teksti: Johanna Blåfield Kuva: Krista Keltanen

Joka kymmenes sähköisesti

Sähköinen lupa-asiointipalvelu on kätevää ja kustannustehokasta ja sitä kehitetään aktiivisesti Suomessa. Espoossa noin joka kymmenes rakennuslupa-asia käsitellään sähköisesti.

Sähköisen lupa-asiointipalvelun toteuttaminen kunnissa eri puolilla Suomea on osa SADE-ohjelmaa eli Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa. Sen tavoitteena on sähköistää keskeisimmät julkishallinnon asiointipalvelut vuoteen 2015 mennessä.

Sähköistä lupa-asiointipalvelua voi käyttää internetissä esimerkiksi erilaisten rakennettuun ympäristöön liittyvien lupien hakemiseen, eikä palvelu säästä ainoastaan aikaa, vaan myös rahaa.

– Rakennuslupan hakija säästää esi-

merkiksi kopiointikuluissa ja suunnittelija esimerkiksi matkakuluissa, kun liitetiedostoja ja asiakirjoja voi lähettää tapaamisen jälkeen sähköisesti, kertoo Espoon rakennusvalvontapäällikkö, arkkitehti **Veronica Rehn-Kivi**.

Espoo on ollut sähköisen asioinnin etujoukkona yhdessä Turun, Jyväskylän ja muutaman muun kaupungin kanssa.

– Meillä on ollut käytössä lähinnä pääsuunnittelijoille tarkoitettu sähköinen asiointipalvelu jo vuodesta 2009. Siihen on rekisteröitynyt muutama tu-

hat käyttäjää, ja noin 10 prosenttia Espoon alueen rakennushankkeista käsitellään tätä kautta, Rehn-Kivi kertoo.

Kehitystä hän on seurannut myös toimiessaan RTY:ssä.

– Tämä kuutisen vuotta johtokunnassa on ollut todella mielenkiintoista aikaa. Pieniä askeleita otetaan koko ajan. Espoossa käytössä olevaa sähköistä asiointipalvelua kehitetään parasta aikaa, ja vuoden loppuun mennessä tulisi olla mahdollista lähettää myös rakennuspiirustukset sähköisesti, hän innostuu.

Arkistojen kätöistä

Erinomainen esimerkki jo toiminnassa olevasta, myös yksityishenkilöiden käyttämästä sähköisestä palvelusta on ARSKA. Sitä kautta löytyvät esimer-

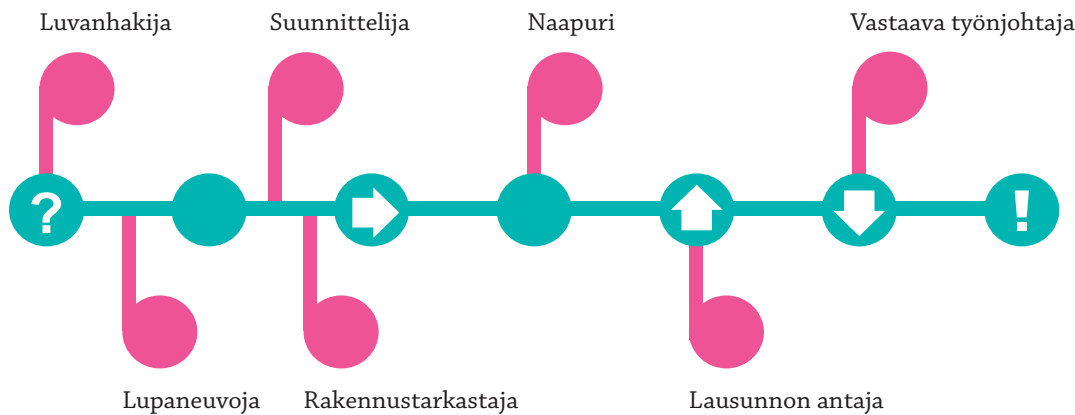
"Seuraan sähköisen asioinnin kehitystä suurella mielenkiinnolla!"
Veronica Rehn-Kivi,
Espoon rakennusvalvontapäällikkö

kiksi Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston arkiston tallennetut rakennuspiirustukset. Asiakas voi tilata esimerkiksi arkkitehtipiirustuksia tai LVI-piirustuksia selvityksineen.

Tietopankki on kattava: Satunnaisella haulla "Tunturikatu 10" löytyy yhteensä 36 rakennuspiirustusta, joita voi muutamalla eurolla tilata oman projektin avuksi!

Tulevaisuudessa Rehn-Kivi uskoo, että sähköisten palvelujen tarjonta kehittyy entistä enemmän. Paljon työtä on kuitenkin tehtävä, sillä järjestelmiä ja apuvälineitä pitää kehittää, työtapoja yhdenmukaistaa ja henkilöstöä kouluttaa.

– Tarvitaan myös markkinointipanos-tusta, jotta asiakkaat löytävät palveluun ja hyödyntävät sitä, Rehn-Kivi päättää.

Lupapiste toteutetaan osana ympäristöministeriön Asumisen ja Rakentamisen ePalvelut –palvelukokonaisuutta. Palvelukokonaisuus kuuluu valtiovarainministeriön Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaan (SADe). Lupapisteen palveluntuottaja on **Solita Oy** kumppaneinaan kuntien hakemusprosesseihin ja paikkatietoihin liittyen Sito Tietotekniikka Oy ja tekniseen ympäristöön liittyen IBM.

Lupapiste sähköistää rakentamisen luvat

Rakennettuun ympäristöön liittyvien lupien hakemista tehostava sähköinen asiointipalvelu, Lupapiste, otetaan käyttöön ensimmäisissä pilottikunnissa maaliskuussa 2013. Palvelu on koko laajuudessaan kuntien käytettävissä vuoden 2013 lopussa.

Kuntien rakennusvalvonnassa palveluaan vuosittain 1,5 miljoonaa asiakasta. Lupa-asioita käsitellään noin 100 000, työnjohtajahakemuksia saman verran ja työmaakatselmuksia noin 300 000. Lupa-asiointi tapahtuu nykyisin virastojen palvelupisteissä, puhelimitse ja sähköpostilla. Hakemukset ja aineistot toimitetaan yleensä paperimuotoisina.

Sähköisen asiointipalvelun käyttöönotosta saadaan merkittäviä hyötyjä luvan hakijoille, suunnittelijoille ja viranomaisille. Lupaviranomaisten työ helpottuu, kun kuormittavat puhelin- ja sähköpostiky-

selyt siirtyvät hallitumpaan ympäristöön ja aineisto tulee valmiiksi sähköisenä. Hakijoilta säästyy aikaa ja rahaa, kun virastokäynnit vähenevät ja sähköinen asiointipalvelu on aina saatavilla.

Asiointi kattaa hankkeen koko elinkaaren

Sähköinen asiointi Lupapisteessä alkaa luvan tarpeen määrittävästä neuvonnasta. Kun tarve on selvillä, valmistellaan hakemukset ja suunnitelmat päätösvalmiiksi asiointissa. Sähköisesti toimitettavan päätöksen jälkeen asiointi jatkuu sähköisesti

aina rakentamisvaiheen päättymiseen asti. Eri vaiheiden toiminnallisuudet on määritelty SADe-ohjelmassa yhdessä kuntien ja ELY-keskusten kanssa. Suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota käytettävyyteen eri käyttäjien kannalta.

–Lupapiste ei ole pelkkä lomakepalvelu, vaan yhteinen virtuaalinen työtila, jossa kansalaiset, yritykset ja yhteisöt voivat valmistella hankkeitaan vuorovaikutuksessa viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Uusi palvelu nopeuttaa ja tehostaa asiointia sekä parantaa viranomaisille tulevien hakemusten ja suunnitelmien laatua,

sanoo Lupapisteen tuotevastaava **Ilkka Mattila** Solitalta.

Kuntien nykyiset käsittely- ja rekisterijärjestelmät jäävät edelleen käyttöön. Tiedot yhteisen asioinnin ja kuntakohtaisten järjestelmien välillä siirretään avoimia rajapintoja hyödyntäen.

–KRYSP-hankkeessa rajapintojen kehittämiseen tehty panostus voidaan nyt hyödyntää täysipainoisesti.

Vuoden 2013 aikana Lupapiste laajenee rakennusvalvonnan luvista mm. kuntien ympäristö- ja yleisten alueiden lupien palveluksi.

SOLITA

lupapiste.fi

Sininen postilaatikko helpottaa arjen kiireissä

TOIMIVA KÄYTÖNAIKAINEN sähköinen arkisto siirtää kuntien palvelun tehokkuuden aivan uudelle tasolle. Järjestelmien päivittäminen ja aineistojen digitoiminen tuo merkittäviä säästöjä muutamassa kuukaudessa projektin alkamisesta. Planix Oy:n rahoituksella työt voidaan aloittaa heti.

Kuntien henkilökunnan työ määrää on viime vuosina kasvanut äärimajoille. Esimerkiksi rakennusvalvonnan käsittelyyn tulevan aineiston määrä on valtaisa.

Päivittäin sisään tulevan paperisen aineiston sekä olemassa olevan arkiston sähköistämisen hyödyistä ei tarvitse kättä vääntää.

– Toimiva sähköinen toiminta edellyttää kuitenkin kaiken, niin uuden kuin vanhan, aineiston sähköistämistä. Siinä on omat haasteensa, mutta kohtuullisella investoinnilla ylikuormitetun henkilöstön käsiä saadaan vapautettua ”paperin pyörittelystä” tuottavampaan työhön, Planix Oy:n toimitusjohtaja **Harri Laitinen** sanoo.

Älä yritä tätä kotona

Aineiston digitointiin sopii kehoitus ”älä yritä tätä kotona”. Jo yksin käsiteltävän materiaalin valinta ja ylimääräisten dokumenttien seulominen vie sekä aikaa että vaatii osaamista. Seuraavassa vaiheessa tehtävään skannaukseen kannattaa myös suhtautua vakavasti. Rakentamiseen liittyviä asiakirjoja koskevat arkistokelpoisuuden vaatimukset ovat nimittäin korkeat.

– Vain sähköisesti arkistoitavan aineis-

ton sisällön on lainsäädännön mukaan oltava täydellinen ja muuttumaton. Aineisto täytyy myös tallentaa vaadittuihin tiedostomuotoihin, Harri Laitinen sanoo.

Asia kannattaa hänen mukaansa laittaa kuntoon alusta saakka, sillä se on perusta matkalla paperittomaan toimintaan. Lisäksi puutteellisesti skannattujen asiakirjojen korjaaminen on erittäin vaikeaa ja kallista. Joskus jopa mahdotonta.

– Käytössämme olevat maailman johtavan skannerivalmistajan Contexin suurkuvaskannerit varmistavat, että arkistokelpoisuuden vaatimukset täyttyvät.

Edellytykset sähköistämiseen paranevat

Planix on ollut kehittämässä yhdessä Kuntien Tiera Oy:n ja Järvenpään rakennusvalvonnan kanssa kaupungin sähköistä arkistointijärjestelmää.

– Järvenpään rakennusvalvonnan käyttämät teknisen toimen järjestelmät tuottavat aineistoa, joka arkistoidaan meidän Orbit-järjestelmästä Tieran SARKK-palveluun. Logica tuottaa puolestaan sähköisen asianhallinnan palvelut, Harri Laitinen kertoo.

– Ainutlaatuinen Sininen postilaatikko -ratkaisumme sisältää kaikki perinteisen aineiston digitoinnin vaiheet, seulonnasta järjestelmien päivittämisestä originaalien hävittämiseen. Kauttamme saatavan rahoituksen avulla ratkaisun hyödyt saadaan ulosmitattua saman tien, Harri Laitinen sanoo.

Planix tekee tiivistä yhteistyötä myös Teklan ja Sito Tietotekniikan kanssa.

Laitisen mukaan kuntien teknisen toimen edellytykset sähköisen arkistoinnin kehittämiseksi paranevat merkittävästi kun Solita Oy:n ympäristöministeriön hankkeena toteuttama rakentamisen lupien sähköinen asiointijärjestelmä, Lupapiste.fi, tulee kuntien käytettäväksi vuoden 2013 loppuun mennessä. Tuleva palvelu on osa valtiovarainministeriön rahoittamaa sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa (SADe).

contex
WHEN IMAGING MATTERS

planix

www.planix.fi

Licence to build

Se on Harjakaisen Timppa eli kavereiden kesken Timo tässä terve! Pyydetiin rakennusalan raudanlujana ammattilaisena antamaan lausunto tähän rakennustarkastusyhdistyksen prosyyriin ninnannunna. Meikäläinenhan on vähän niin kuin RTY ihmis-hahmossa: itsenäinen ja tasapuolinen asiantuntija, joka lisäarvoa tuottaen ohjaa ja valvoo selkeisiin määräyksiin perustuvaa tiskaamista ja siivoamista moniongelmaisessa avioliitossa. Mitä siis tulee vaimooni Kerttuun! Kerttuhan on aina alakynnessä, kun hän on ammatiltaan pedikyristi. Mutta asiaan.

Miehillähän on putkiaivot ja joillakin miehillä kahden-viikon-putkiaivot – mitä nyt vaikka itseeni tulee. Naisilla on tippaleipäivot ja juuri siksi naisten logiikkaa on niin vaikea ymmärtää. Kerttu laittoi meidän vessan seinään sellaisen lapun, että olet mies tai nainen, niin virtsaathan istualteen. On kuulemma paljon siistimpää! Niin tätä en voi naisen logiikassa käsittää! Miten niin siistimpää? Kun mä meen siihen vessan lattialle istumaan ja alan siitä kusta lorottaa, niin kauheet kosteusvauriot vaan tulee ninnannunna! Kuka vastaa tällaisesta logiikasta? Ninnannunna.

Tästä päästäänkin jutun aiheeseen. RTY tiedusteli minulta, että kuka olisi paras Suomen rakennusministeriksi? No kuka vaan, kuhan ei oo nainen. En ymmärrä miks naiset hakee politiikkaan, ku ei kaikki miehetkään sitä alaa hallitse. Meikäläinen muuten haki

presidentiksi viime vaaleissa numerolla 69 ja iskulause oli Valtion piikkiin! No Sauli vei pidemmän korren, mutta olisi meikäläiselläkin ollut hyviä ehdotuksia esimerkiksi Linnan juhlien suhteen. Kun on ollut kalabaliikkia, että kuka siellä tanssii ja kenen kanssa ja saako miehet tanssia keskenään, niin minä olen moderni mies tässä suhteessa. Siellä ei minun kaudella tanssisi miehet ollenkaan vaan ainoastaan naiset tanssisi ja miehet vaan kattelis... Sinne pitäisi vaan laittaa niitä tankoja katosta lattiaan... No mutta se siitä. Ei puhuta enempää politiikkaa... Sohlberg muuten haki eduskuntaan SKP:n listoilta eikä saanut yhtään ääntä. Mä kysyin, että mikset ees ittees äänestänyt, ni hän vastas, että kuka hullu nyt kommaria äänestäis?

Suomen rakennusministeriksi olisi muuten oiva vaihtoehto Arska Sohlberg! Se on käynyt maailmalla paljon tarkastamassa rakentamisen trendejä ja tuliaisina on ollut usein muutakin kuin paskaset vaatteet ja pari uutta asentoo. Arska tietää kaiken rakentamisesta. Kerran tehtiin Sohlbergin kanssa yhden riihimäkeläisen paikallisjulkiksen kotiin remonttia... En mainitse henkilön nimeä, mutta puhun Janne Katajasta. Oho, nyt lipsahti. Vedettiin Jannen talossa muovit suoraan villoihin kiinni. Saatiin enemmän huonekorkeutta ninnannunna. Nykyään voi Katajan Jannelle sanoa vaan, että home sweet home.

Mutta pyytäkää se Sohlbergin Arska rakennusministeriksi. Silläkin tosin menee nyt vähän huonommin. Rakentaminen ja remon-

"Vedettiin muovit villoihin kiinni ja saatiin enemmän huonekorkeutta ninnannunna. Nykyään voi sanoa vaan, että home sweet home."

toiminen on kovaa puuhaa. Arskalta on pienessä ajassa lähtenyt 8 kiloa, ku sillä meni jalka sirkkeliin.

Se siitä ninnannunna! Ja muista-kaahan katsoa ohjelmaa Harjakaisen ja Piisisen talkoot. Se on huumorilla höystetty asiaohjelma Maikkarilla rakentamisesta. Minä vastaan asias- ta ja Piisisen Jorma huumorista. Ninnannunna. Ja firman piikkiin!

Harjakaisen Timppa

Kuva: Kuva-Ahti/Hari Jäntti

Näyttelijä Aku Hirviniemi hauskuutti juhlayleisöä Putous-ohjelmasta tuttuna Harjakaisena RTY:n 50-vuotisjuhlissa keväällä. Kuvan harjoituksessa ei haettu kantavaa rakennetta, vaan kyseessä oli puhdas tiimityöharjoitus, jossa kaverilta vedettiin tuoli alta. Timo Harjakaisen live-keikat myy www.ohjelmakauppa.fi

Harjakainen urakoi kesällä ahkerasti, kun asiapitoinen viihdeohjelma Harjakaisen ja Piisisen talkoot purkitettiin.

Ajankohtaista

Teksti: Johanna Blåfield

Hyppää vauhdilla CE-junaan!

Useimmissa rakennustuotteissa pitää olla CE-merkintä ennen heinäkuun alkua 2013. Merkintä on pakollinen niin kotimaassa kuin EU:n markkinoilla.

Merkinnän taustalla on EU:ssa 1980-luvun puolivälissä hyväksytty uusi lähestymistapa teknisessä yhdenmukaistamisessa ja standardisoinnissa. Rakennustuotteet on yksi kaikkiaan paristakymmenestä tuoteryhmästä, jota muutos koskee, ja niihin katsotaan kuuluvaksi rakennuskohteeseen kiinteiksi osiksi tulevat tuotteet, kuten kantavat teräsrakenneosat, betonielementit ja ikkunat. Kaikkiaan CE-merkinnän käyttöönotto koskettaa Suomessa noin neljää tuhatta rakennustuoteyritystä – aina sahoista konepajoihin.

Rakennustuotteiden CE-merkintään on siirrytty tuoteryhmittäin sitä mukaa, kun harmonisoituja tuotestandardeja ja euroopalaisia teknisiä hyväksyntiä on valmistunut. Siirtymäaikana valmistajat ovat voineet valita, noudattavatko kansallisiin säädöksiin perustuvaa menettelyä vai standardin mukaista CE-merkintää.

Alkavan vuoden aikana viimeisimmätkin siirtymäajat päättyvät ja useimmissa rakennustuotteissa tulee olla CE-merkintä viimeistään heinäkuun alussa. Siirtymäajat kuitenkin vaihtelevat: Esimerkiksi ripalaat-taelementtejä valmistavilla on aikaa jopa elokuun alkuun 2013, mutta betonisia piip-puelementtejä valmistavilla vain huhtikuun alkuun.

Talousalueen useimmissa maissa CE-merkintä on asetettu edellytykseksi tuotteen käyttämiselle rakentamisessa. Käytännössä CE-merkintä takaa siis sen, että tuote voi olla markkinoilla kaikkialla Euroopassa ja sen käyttöönoton myötä päästään eroon kansallisista, päällekkäisistä viranomaisten hyväksyntämenettelyistä. Hyvissä ajoin hankittu CE-merkintä on suomalaiselle yritykselle kilpailuetu vailla vertaa EU:n vientimarkkinoilla.

CE-merkintätoimenpiteitä ammattitaidolla

ILMOITETUN laitoksen palvelut kattavat testauksen, tarkastuksen ja sertifiointin.

VTT Expert Services Oy on rakennustuotteiden ilmoitettu laitos, joka tekee CE-merkintöihin liittyviä toimenpiteitä tuotteille, joilla on harmonisoitu tuotestandardi tai ETA-hyväksyntä. Lisäksi yritys on ETA-hyväksyntälaitos, joka voi kirjoittaa ETA-hyväksynnän rakennustuotteille, joille ei ole määritelty tuotestandardia.

Ilmoitetut laitokset ovat kunkin jäsenvaltion vastuuministeriöiden valtuuttamia ja komissiolle ilmoitettavia laitoksia, joiden pätevyysalueissa on lueteltu tuotestandardit ja ETAt, joihin laitos on pätevä.

Laaja pätevyysalue

Suomessa on neljä ilmoitettua laitosta, joista VTT Expert Services Oy:llä on laajin pätevyysalue. Sen pätevyysalue kattaa tällä hetkellä 119 tuoteryhmää, ja yritys tekee kaikkia ilmoitetun laitoksen tehtäviä kuten testausta, tarkastusta ja sertifiointia.

– Avustamme yrityksiä hoitamaan tehokkaasti rakennustuotteen CE-merkintäprosessin sekä standardin mukaisille tuotteille että niille, jotka ovat ETAtmenettelyn piirissä, kertoo arviointipäällikkö **Liisa Rautiainen** VTT Expert Services Oy:stä.

CE-merkintä edellyttää valmistajan laadunvalvonnan ohella ilmoitettujen

– Rakennustuotteiden CE-merkintä on jatkossa markkinoille pääsyn edellytys, Liisa Rautiainen toteaa.

laitosten suorittamaa testausta, tarkastusta ja sertifiointia. Tuotetta koskeva tuotestandardi tai ETA määrittelee, mitä toimenpiteitä vaaditaan ennen CE-merkintää ja myös sen voimassaoloaikana.

– CE-merkintä mahdollistaa kaupan koko EU:n alueella. Kun merkintä tulee rakennustuotteiden osalta pakolliseksi 1.7.2013, se on kilpailuetu tuotteille ja markkinoille pääsyn edellytys.

VTT EXPERT SERVICES OY

www.vttexpertservices.fi

Helppo valinta

CE-merkinnällä valmistaja osoittaa, että tuote täyttää EU:n asettamat vaatimukset niin kuluttajansuojan ja turvallisuuden kuin terveyden ja ympäristön osalta.

Hankinnoista vastaavien näkökulmasta CE-merkintä helpottaa tuotteiden vertailua: merkintätiedot kertovat tuotteen sopivuudesta käyttökohteeseen, esimerkiksi teknisistä ominaisuuksista, ja ostajan tehtäväksi jää valita sopivin tuote. Kansalliset vaatimustasot ohjaavat kuitenkin valintaa, sillä esimerkiksi pakaskesta-kestävyyttä CE-merkintä ei välttämättä takaa.

Tuotteeseen, joka täyttää vaatimukset, kiinnitetään CE-merkintä valmistajan toimesta. Useimmiten CE-merkinnän varmentamiseen tarvitaan kolmas osapuoli eli puolueeton laitos. Merkinnän käyttöönotosta aiheutuu valmistajalle kuluja esimerkiksi testauksen myötä.

Lisätietoja: www.sfs.fi,
www.rakennusteollisuus.fi/CE-merkinta,
<http://henhd.multiedition.fi/www/fi>

Haaveidesi koti.

Lammi-Kivitalo on näyttävä, toimiva ja tyylikkäästi yksilöllinen – viimeistä piirtoa myöten sinulle suunniteltu koti. Tutustu maan arvostetuimpaan kivitaloon osoitteessa www.lammi-kivitalot.fi

**LAMMI
KIVITALOT**

Me buolehdimme, että haaveistasi tulee koti.

KASTEELI
SUOMEN OSTETUIN!

Talo- ja huvilamallistot, kaikki Kastellin tapahtumat sekä esitilaukset kätevästi netistä www.kastelli.fi

OMATALO OY:N Sonkajärven tehtaalla on aikojen saatossa lähtenyt pientalo yli 25 000 asiakkaalle. Tehdas on yli 70-vuotisen historiansa aikana nauttinut mainetta alansa edelläkävijänä. Laadun takeena ovat mm. jatkuva kehitystyö, ammattitaitoinen henkilökunta, sertifioidut laatujärjestelmät ja CE-merkintä.

omatalo

www.omatalo.com

Varmistettua laatua Sonkajärveltä

Kierros Omatalo Oy:n Sonkajärven tehtaalla toimitusjohtaja **Tapio Pitkäsen** ja tehtaanjohtaja **Jouko Heiskasen** kanssa paljastaa vähintään kaksi asiaa. Kysymyksessä on huippuunsa viritetty tehdas, jonka automatisoiduilta tuotantolinjoilta syntyy asennusvalmiita puuelementtejä kirjaimellisesti kuin liukuhihnalta.

– Kaikki työvaiheet tehdään ensiluokkaisista materiaaleista, ihanteellisissa olosuhteissa kuivissa ja lämpimissä sisätiloissa. Elementit eivät ole ennen asennusta missään vaiheessa säiden armoilla. Jokainen työvaihe myös valvotaan erittäin tarkasti, Heiskasen kertoo.

Toinen kierroksen aikana paljastuva asia on innostus, joka paistaa Pitkäsen ja

Heiskasen silmistä kun he esittelevät tehdastaan.

Innostukselle ja oikeanlaiselle ylpeydelle on selkeä syy. Omatalo aloitti alun perin 1930-luvun lopulla perheyriksenä ja nyt se on monien vaiheiden sekä erilaisten omistussuhteiden jälkeen palannut juurilleen eli pääosin sonkajärveläisten omistukseen.

– Tehtaan pääomistajia ovat nyt Sonkajärven kunta ja Sinituote Oy. Toimiva johto on mukana omistuksessa pienemmillä osuuksilla, Tapio Pitkäsen selvittää.

Tuotantokapasiteetti riittää

Omataloa voidaan pitää myös jonkinlaisena Sonkajärven ihmeenä. On melkein hämmästyttävää, että pienestä yläsavolaisesta kunnasta löytyy kapasiteetiltaan Pohjoismaiden suurin pientalotehdas, jolla on meriitteinään mm. seitsemän messuvoittoa valtakunnallisilta asunomessuilta ja kahdentuhannen talon vientitoimitukset eripuolille Eurooppaa. Parhaimmillaan Omatalo on valmistanut yli 1 500 taloa vuodessa.

– Se oli 2000-luvun puolivälin nousukauden saavutuksia. En ole ihan varma,

osaanko kaivata niitä aikoja. Mutta tehtaan toimituskyky tuli testatuksi ja hyväksi havaituksi. Kapasiteettimme kyllä riittää, kun markkinat taas kääntyvät nousuun. Tänä vuonna meiltä lähtee 550 talotoimitusta, Jouko Heiskanen sanoo.

Teollisesta valmistuksesta on muitakin etuja kuin suuri kapasiteetti. Se on myös kustannustehokkuuden ja laadun tae. Pitkäsen mukaan se ei suinkaan tarkoita yksipuolisuutta.

Omatalo sai vuonna 2004 EU-alueilla toimivista puuelementtitehtaista ensimmäisenä oikeuden käyttää vakio tuotteissaan CE-merkintää. Jouko Heiskanen (vas.) ja Tapio Pitkänen näyttävät varmuuden vakuudeksi jokaisen Omatalon oven pieleen asennettavaa CE-kylttiä.

– Päinvastoin. Edistysellinen rakennustekniikkamme ja yksilöllinen palvelu mahdollistavat mallien monipuolisen muokkaamisen asiakkaan maun mukaan.

K-Raudat ja Rautiat vastaavat Omatalojen myynnistä ja rakentajapalveluista yli 40 vuoden kokemuksella.

Omatalo

Omatalon Sonkajärven tehtaalle myönnettyt sertifioinnit laatujärjestelmissä:

- ISO 9001 -laatujärjestelmä
- ISO 14001 -ympäristöstandardi
- OHSAS 18001 -työterveys- ja turvallisuusstandardi

Neljä tapaa rakentaa oma Trendo

trendo
Uusia asumisen makuja

Trendo tuo omakotiasumiseen uusia pikantteja makuja. Selkeälinjaisuutta, upeaa modernia arkkitehtuuria, pelkistettyä ja ajatonta asumisen muotoilua. Trendo-malliston muotokieli henkii nykyaikaisen asumisen hienoimpia vivahteita. Siinä on hienovaraista minimalistisuutta, mutta myös mielenkiintoisia yksityiskohtia. Siinä on hyvän asumisen makuja. Saat Trendon nyt valintasi mukaan neljällä erilaisella toimitussisällöllä. Valitse omasi!

PerusJukka Materiaalipaketti

JättiJukka Laajennettu materiaalityö

SuperJukka Sisältää lähes kaikki, mitä kotiisi tarvitset

ValmisJukka Muuttovalmis

Jukkatalo

Tilaa uusi Trendo-esite osoitteesta www.jukkatalo.fi

www.jukkatalo.fi